

migraceonline.cz
o migraci ve střední a východní Evropě

Březen 2011

Zdravotnický personál z celé Evropy požaduje nediskriminační přístup ke zdravotní péči pro přistěhovalce bez oprávnění k pobytu

Marie Jelínková

Zdravotnický personál a zdravotnické organizace z celé Evropy podepsaly Evropskou deklaraci zdravotníků "Za přístup ke zdravotní péči bez diskriminace". Dne 22. března 2011 bylo toto prohlášení předáno Evropské komisi s výzvou, aby instituce EU i členské státy přijaly taková opatření, která by zdravotníkům umožnila plnit jejich lékařské povinnosti vůči všem pacientům, včetně migrantů bez oprávnění k pobytu.

V celé Evropské unii se zdravotníci při své praxi potýkají se zákony bránícími nediskriminačnímu přístupu ke zdravotní péči, zejména pokud jde o nelegální přistěhovalce. Právě z tohoto důvodu podepsalo Evropskou deklaraci zdravotnických odborníků „Za přístup ke zdravotní péči bez diskriminace“ celkem 6300 signatářů, mezi něž patří více jak 140 zdravotnických organizací, reprezentujících vysoký počet pracovníků ve zdravotnictví.¹ Prohlášení podepsali pracovníci ve zdravotnictví z tak významných evropských sdružení zdravotnického personálu, jako jsou Stálý výbor evropských lékařů (CPME), Evropská rada lékařských objednávek (ECMO), nebo Evropská federace sdružení zdravotních sester (EFN).² Úspěch uvedené *Deklarace* zdůrazňuje závazek zdravotnických pracovníků a zdravotnických organizací poskytovat péči pro všechny pacienty bez rozdílu. Podpisem deklarace stvrzují své deontologické povinnosti a současně tak požadují možnost vykonávat svoji profesi v naprostém souladu s deontologickými zásadami. K dosažení kýženého Evropská deklarace zdravotníků požaduje, "aby byla pracovníkům ve zdravotnictví stanovena možnost volby v dané situaci, jakou zdravotní péči by měli poskytnout svým pacientům, a to bez jakýchkoliv omezení spojených s pobytovým statutem pacienta“.

¹ Organizace na evropské úrovni reprezentují až 31 národních zdravotnických organizací; mezi národními signatáři je například ABSyM v Belgii představující 13 000 praktických lékařů a specialistů; ČLK má 40.823 registrovaných lékařů (údaje k 30. červnu 2000); Královská nizozemská lékařská asociace (KNMG) je profesní organizací pro lékaře z Nizozemska, KNMG je federací skládající se ze 7 profesních sdružení, která dohromady zastupují zájmy více než 53.000 lékařů; atd.

² Ale také Evropská asociace lékařů nemocnic pro seniory (AEMH), Evropská federace lékařů v pracovním poměru (FEMS), nebo Evropské pracovní skupiny praktických lékařů a specialistů v svobodné praxi (EANA). Úplný seznam najdete na Humanetwork.org

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Předání Deklarace Evropské komisi přichází v okamžiku, kdy se právo na zdraví pro všechny a snížení nerovností v oblasti zdraví stávají vyšší prioritou pro orgány EU. Při předávání Deklarace v Evropském parlamentu europoslankyně Parvanová zdůraznila, že Evropský parlament ve svém "Usnesení o snižování nerovností v oblasti zdraví v EU", které bylo přijato dne 8. března 2011 a jehož byla paní poslankyně zpravodajkou, "vyzývá členské státy, aby zajistily nejzranitelnějším skupinám, včetně nelegálních migrantů, právo na rovný přístup ke zdravotní péči".

Celé znění Evropské deklarace je ke stažení [zde](#). Video z veřejného slyšení v Evropském parlamentu "Zabraňování nelegálním ženám a dětem v přístupu ke zdravotní péči: podpora nerovností v oblasti zdraví" ze dne 8. prosince 2010 naleznete [zde](#).

I přes aktivity různých lidsko-právních organizací zůstává v ČR přístup ke zdravotní péči i u části legálně pobývajících cizinců kritický. Protože se většina aktivit soustředí na přístup cizinců s oprávnění k pobytu ke zdravotní péči tento problém, nebyla v ČR popisovaná Deklarace prezentována. Ve vztahu k cizincům bez oprávnění k pobytu pobývajícím na území České republiky se nevládní organizace Sdružení pro integraci a migraci, Multikulturní centrum Praha a Organizace pro pomoc uprchlíkům dlouhodobě zasazují o systémové řešení problematiky hlášení neregulérních cizinců zdravotnickými zařízeními na inspektorátech cizinecké policie, což cizince vhání do často neřešitelné situace. Z podnětu jmenovaných nevládních organizací se v roce 2010 touto otázkou intenzivně zabýval také Výbor pro práva cizinců při Radě vlády pro lidská práva, a to za přímé účasti představitelů České lékařské komory, České asociace zdravotních sester a profesora etiky v medicíně. Prozatímním výsledkem dosavadních jednání je stanovisko České lékařské komory, že hlášení cizinců bez pobytového statusu je nezákonné, proti etickému kodexu lékařů a v rozporu s jejich povinnostmi mlčenlivosti.

*Dokument vznikl v rámci projektu "**Regularizace jako jeden z nástrojů v boji proti nelegální migraci**", financovaného z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR. Projekt realizuje **Sdružení pro integraci a migraci** ve spolupráci s **Organizací pro pomoc uprchlíkům** a **Multikulturním centrem Praha**. Mezinárodními partnery projektu jsou **SOS Racismo – Mugak** a **Solidariedade imigrante**.*